

Opschrift

Vergadering van 12 mei 2025

Nummer: 2025_MV_00386

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Ronny Rysermans: Bestrijding van de Aziatische Hoornaar

Raadslid(-leden):

Ronny Rysermans - N-VA

Bevoegd: Bram Van Braeckvelt

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

De Aziatische hoornaar is een invasieve exoot en vormt een reële en groeiende bedreiging voor onze biodiversiteit, in het bijzonder voor de wilde bijen en honingbijen, die al sterk onder druk staan. Ook voor mensen kan de hoornaar een bedreiging vormen. Bovendien wordt de steek van de hoornaar door het Antigifcentrum aangegeven als ‘zeer pijnlijk’.

De Aziatische hoornaar houdt van stedelijk en voorstedelijk gebied. De verspreiding van deze invasieve soort is ook enorm toegenomen. Zo rapporteert men een verdrievoudiging van het aantal nesten in 2024, een recordjaar voor Vlaanderen

We weten ondertussen dat volledige uitroeiing van de soort in Oost-Vlaanderen niet meer haalbaar is. Toch blijft lokaal en gecoördineerd beheer absoluut noodzakelijk om verdere verspreiding tegen te gaan en de overlast te beperken. In Gent en in andere steden en gemeenten wordt hiervoor samengewerkt met gespecialiseerde partners zoals RATO vzw, en wordt actief ingezet op het opvolgen en bestrijden van hinderlijke nesten. Het verwijderen van een nest, op privaat domein, verloopt via de brandweer en kost in Gent 40 euro.

Ook de ‘lenteval’ om deze soort te bestrijden, wordt actief gepromoot door een aantal overheden. Op de Gentse kanalen wordt echter niet gesproken over deze val en geen info voorzien over hoe mensen zelf aan de slag kunnen gaan voor het creëren van zo’n val. Ik had de schepen hierover graag volgende vragen voorgelegd;

Vraag:

1. Hoe evalueert de schepen op dit moment de uitrol van de bestrijding van de Aziatische hoornaar in Gent?

2. De brandweer verwijdert Aziatische hoornaarsnesten wanneer ze “*in de buurt hangen van mensen en hinder veroorzaken*”. Hoe definieert de schepen ‘in de buurt’ en ‘hinder veroorzaken’, in deze?
3. Hoe staat de schepen tegenover de kostprijs van 40 euro, die gevraagd wordt aan de burger, indien men kampt met een nest Aziatische hoornaars. Is de schepen bereid om dit te herzien – of eventueel te differentiëren tussen ‘reguliere’ wespennesten en de invasieve nesten?
4. Hoeveel nestverwijderingen op Gents grondgebied zijn er door de brandweer verwijderd in 2024?
5. Plant de schepen het actief promoten van de hoornaarsval op haar kanalen of eventueel het zelf aanbieden of installeren van vallen op het Gentse grondgebied, gelet op de destructieve toename van het aantal Aziatische hoornaars?

Antwoord

Collega Rysermans,

De Aziatische hoornaar is inderdaad een uitheemse soort waar we niet meer van af zullen geraken. In de bestrijding is er de afgelopen jaren een shift geweest van nultolerantie naar overlastbeheer. Waar we vroeger elk nest gingen bestrijden worden nu vooral hinderlijke of gevaarlijke nesten bestreden.

Belangrijk bij deze vraag is dat er verschillende soorten nesten zijn. De kleinere primaire nesten zijn de eerste nesten aan het begin van het seizoen, gebouwd door de koningin. Deze bevinden zich vaak op een beschutte plek, bijvoorbeeld onder een afdak. Hierin worden de eitjes gelegd en deze nesten bepalen dus de omvang van de populatie. De volledige kolonie verhuist later in het seizoen naar grotere secundaire nesten die zich veel hoger bevinden en tot 1m diameter kunnen worden. De bestrijding van de Aziatische hoornaar focust zich dus op het vernietigen van de primaire nesten.

Het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) coördineert de bestrijding van de Aziatische hoornaar en heeft daarvoor een platform uitgewerkt waar nesten gemeld kunnen worden: Vespa-Watch. Via een raamcontract staat Rato vzw in voor het weghalen van schadelijke nesten. Dus als iemand een Aziatische hoornaar spot kan die dit melden bij vespa watch en Rato neemt dan contact op om het nest kosteloos te bestrijden.

De brandweer kan inderdaad ook opgeroepen worden om nesten te bestrijden en zal dit ook altijd doen, maar daarvoor wordt dan wel een interventiekost aangerekend. De brandweer houdt hiervan geen soort-specifieke cijfers bij. In 2024 werden er in Gent 1207 wespennesten bestreden maar we weten dus niet hoeveel daarvan Aziatische hoornaars betroffen. Gentenaars doen er best aan de brandweer enkel in te schakelen in noodsituaties. Als het niet gaat over een dringend of gevaarlijk nest, dan gebeurt de melding en bestrijding best via Vespa-Watch.

Voorlopig plannen we geen promotie van de selectieve hoornaarsval. Er loopt een onderzoeksproject naar de werking en de effectiviteit van deze vallen, dat is verlengd tot eind mei 2025. In dit project wordt onder meer onderzocht wat de impact is van deze vallen op inheemse soorten die uiteraard een belangrijke rol spelen in ons ecosysteem.

Ook wordt bestudeerd of het wegvangen van koninginnen effectief voor minder Aziatische hoornaars zorgt, of dat de nesten die er wel zijn eerder groter worden vanwege de lagere competitiedruk tussen de nesten. Maar de resultaten van dit onderzoek zullen dus snel duidelijk moeten zijn en eens we een antwoord hebben op deze vragen bekijken we of de selectieve val ook bij burgers kan worden gepromoot.

Dit is dus inderdaad een belangrijk onderwerp, ik ken wel wat imkers die echt afzien, maar ook in functie van het overleven van de wilde bijen en andere inheemse insecten is dit belangrijk. We volgen het dus verder op de voet, want is bijzzzzzonder cruciaal.
